

Pl - Ac - nimeni; nici unul, nici una.
G - D. nimănui, nici unui, nici uneia.

Nimic

~~Nimeni~~ este invariabil.

Funcțiile mutactice

1) S. Nimeni nu a învățat

2) PlP

Creionul nu este al nimeni.

3) cD

Mă întreba pe nimeni

4) ci

El nu a spus nimeni

5) C de agent

El nu era adevărat de nimic

6) C. C. Sociativ

El a plecat cu nimeni

Adjectivul pron negativ nimeni, nici unul,
nici una pot fi ^{atr.} ady. pron negative.
Nici un om nu trece strada. ^{atr.} ady. - atr. ady.

Pronumele în ady. pron demonstrativ

Def: Pron. demonstrativ este felul pronuminal care
ține locul unui nume în același timp arată:
apropiere, depărtare și identitatea

În această parte spunem că pron. dem. are o
funcție DEICTICĂ (de a indica ceva)

Unal deictic mai are articolul hot
interfecă.

2. Formele:

a) de apropiere: acesta - aceasta celălalt - cealaltă
ăstia - ăstia celălalt - cealaltă

b) de depărtare: acela - aceia celălalt - cealaltă

a. de identitate : același, aceeași

În afară de aceste forme există o nume de forme populare, familiare, folosite în acest caz cu caracter regional

ort - orta	Muntenia
alo - aia	

aița - aița - Moldavia.

ălălalt, ăltălt, alaltă.

③ Funcții sintactice :

1) Subiect

Acea a rezolvat problema.

Asta nu a rezolvat.

2) H.P.

Acea - i omul care a rezolvat problema.

3) Atr. pron.

a) în G.

Cărțile acelora sunt foarte curate

b) într. Părerile despre ceilalți am să v-o spun mediere.

4) C.i.

a) în D.

Aușura le spunea

b) în Ac

Ar fi vrut să discute cu acel.

c) G cu prep

Lupta împotriva acelor

5) C. de agent

Obiectele ar fi fost furate de acest.

Scrisoarea primită de aceasta era din Belgia.

Încălzirea se va aranja de către acesta.

6) C. circumstanțială

a) de loc.

Am fost pe la acela

b) de cauză.

Se alege se certau.

c) de scop

Pe aceasta am consultat toate volumele

d) de Mod comparativ

era îmbroțată ca ciobăci

e) locativ

Se plimba cu acela.

f) instrumental

Datorită aceluia a reușit.

g) de relație

Mici la artă nu ești bun.

h) Conditional

În locul aceluia eu nu mai plecăm.

↓
cf G.

i) Cumulativ

Pe lângă celelalte adunare cu el în alte lucruri.

j) Opțional

În loc de acia au venit furtele mele.

k) de excepție

În afară de acela eu n-am mai văzut pe nimeni.

Valori de întrebuințare

În raport cu intenția vorbitorului; în raport cu contexte diferite + pronumele demonstrative poate avea diferite val. de întrebuințare:

a) împreună cu adverbele de loc: aici, acolo, aproape, departe; împreună cu adv. de timp: azi, mâine, acum, atunci; sau cu interjecțiile verbale predicative: ioc, iată, uite

Pron. dem. în întrebuințare val. deictice în relație opozite între apropiat-departat cunoscut-necunoscut, interesant-neinteresant

Acesta de aici este mai înalt decât acela de colo.
Acesta de aici sunt mai interesante decât acelea de ieri (fabele).

Iată pe acela!

b) uneori pron. dem. pot avea valori depreciative
când sunt însoțite de o intonație specifică:
Totmai așa vorbește?

Totmai așa o - a găsit o - mi - dea lectură?

c) au val. partitive în construcții populare
M-a făcut mare scapă, o de acela nu merge
treaba (de acela semnifică o parte din problemele care
împiedică realizarea trebușorilor)

d) în combinație cu relativă care sau ce dau o
val. emfatică.

Unde e omul acela care ar îndrăzni să mă
înfrunte.

e) valoare neutră au formele de fem. sg. m. pl
(nu precizează despre ce nume este vorba)
De acelora am văzut adesea.

Adjectivul demonstrativ

- formele de pronume demonstrative când
determină un substantiv devin adjective.

Băiatul acela învâlg.
atr. adj.

- funcționează ca orice adjectiv în ceea ce privește
topica în prop. sta:

a) identificat - determinat

Băiatului aceluia îi place sportul

b) înaintea de subiect.

Apar numai înaintea subiect - determinate formele
de identitate.

Acelai băiat a venit în af.

atr. adj.

Notă: dacă apar după subiect det atunci mîl apăsător.

S. Atr. apăsător

Băiatul, acel, a venit în afi

Băiatului, acel (de ieri), i-am dat o palmă.
litr
adv.

Valori de între prîntare:

a) formule populare într-o ca demont planativ în diferite locuiri adverbiale de timp.

Astăzi noaptea pe rezoare

Cîntă o prîntare

b) în lbg. popular val depreciativă.

Care e Popescu ala ... ?

Într-o prîntare este de atr. adjectival

Pronumele nelototot

① Def.: = pronume care ține locul unui
subiect. fără să dea vreo indicație precisă asupra
obiectului denumit de acesta.

Pron nelototot este o clasă numeroasă, complexă
ca flexiune, ca structură, ca dedinare.

2) Forme:

a) formule simple: unul - una.

altul - alta

cîntare, atare, toți, toate

atîti - atîtea

multă - multe

putîni - putîne.

② forme compuse.

b) din interogativ relative care, cînt, ce, cîntă
+ ori particula productivă de disjuncție conjuncțională.